

11. Mic glosar de termeni educaționali

Coordonatorii acestei lucrări au decis să introducă un mic glosar de termeni educaționali pentru ca să ofere profesorilor de istorie o listă de termeni de bază, care marchează limbajul de specialitate, la nivel metodologic.

Arie curriculară - grup de discipline de învățământ, care au în comun, anumite obiective de formare.

Banca de itemi – grup de itemi organizați după o anumită structură și clasificați după criterii clar stabilite.

Ciclu curricular – perioadă a școlarității, grupând mai mulți ani de studiu, care au în comun anumite finalități.

Competențe generale – ansambluri structurate de cunoștințe și deprinderi dobândite prin studierea unei discipline de învățământ la nivelul liceului.

Competențe specifice – se deduc din competențele generale. Reprezintă un sumum de achiziții cheie ale învățării.

Conținuturi – mijloace prin care se urmărește atingerea obiectivelor-cadru și de referință.

Criteriu – normă conform căreia o probă poate fi apreciată sau evaluată; se referă la descrierea unei performanțe.

Curriculum - în sens larg, ansamblul proceselor educative și al experiențelor de învățare prin care trece elevul pe durata parcursului său școlar. În sens restrâns, *curriculum*-ul cuprinde ansamblul acelor documente școlare de tip reglator în cadrul cărora se consemnează datele esențiale privind procesele educative și experiențele de învățare pe care școala le oferă elevului. Acest ansamblu de documente poartă, de regulă, denumirea de *curriculum formal* sau *oficial*⁴¹.

Curriculum extins - reprezintă, pentru învățământul general, acea formă de CDS care urmărește extinderea obiectivelor și a conținuturilor din Curriculumul-nucleu prin noi obiective de referință și noi unități de conținut, în numărul maxim de ore prevăzut în plaja orară a unei discipline. Acesta presupune parcurgerea programei în întregime (inclusiv elementele marcate cu asterisc)⁴².

⁴¹ Informația a fost preluată de pe site-ul Consiliului Național pentru Curriculum, <http://cnc.ise.ro>, secțiunea dicționar

⁴² Informația a fost preluată de pe site-ul Consiliului Național pentru Curriculum, <http://cnc.ise.ro>, secțiunea dicționar

Curriculum nucleu - expresia curriculară a trunchiului comun, care cuprinde acel set de elemente esențiale pentru orientarea învățării la o anumită disciplină și reprezintă unicul sistem de referință pentru diversele tipuri de evaluări și examinări externe (naționale) din sistem și pentru elaborarea standardelor curriculare de performanță⁴³.

Descriptori de performanță – criterii unitare de apreciere a performanțelor la elevi.

Distractori – răspunsuri plauzibile, dar incorecte, utilizate în construirea itemilor cu alegere multiplă

Efectul Washforward - influența exercitată de maniera, metoda de predare asupra examinării (vezi introducerea metodei comunicativ+interactive la limbi străine)

Eșantion reprezentativ – Eșantion care corespunde populației din care este extras, în ceea ce privește caracteristicile importante ale acesteia. Este posibilitatea generalizării concluziilor asupra întregii populații.

Evaluare națională - evaluare care determină în ce măsură nivelul de performanță al elevilor la sfârșitul unei perioade de instituire corespunde standardelor educaționale la nivel național, specifice ciclului de învățământ respective.

Feedback - circulația informației către și de la profesori, diferiți factori de decizie, părinți, comunitate.

Fidelitate – calitatea unui instrument de evaluare de a produce rezultate constante în urma aplicării sale repetate.

Instrument de evaluare – parte integrantă a metodei de evaluare. Cuprinde, la nivel de produs, opțiunea metodologică a profesorului pentru testarea performanțelor elevilor într-o situație educațională bine definită.

Item – întrebare și răspunsul așteptat la aceasta.

Matrice de specificații – o matrice care specifică formatul unui instrument de evaluare.

Metodă – calea prin care se oferă elevului / formabilului posibilitatea de a-și demonstra cunoștințele.

Metoda de evaluare – ansamblul operațiilor / etapelor de urmat pentru atingerea obiectivului / obiectivelor de evaluare propus(e), utilizând un instrument de evaluare adecvat grupului-țintă.

Nivel de performanță – gradul de reușită individuală.

⁴³ Informația a fost preluată de pe site-ul Consiliului Național pentru Curriculum, <http://cnc.ise.ro>, secțiunea dicționar

Notare analitică – tip de notare aplicată în general testelor de tip formative. Acesta presupune acordarea de puncte separate pentru fiecare dintre elementele importante ale răspunsului, precum: criterii specificate, ca de exemplu: corectitudinea punctuației, fluența scrisului etc.

Notare holistică – tip de notare care vizează aprecierea răspunsului în totalitatea sa și încadrarea acestui răspuns într-o categorie prestabilită.

Obiectivele-cadru – se referă la formarea de capacități-de ex. de analiză, de comunicare, de gândire independentă și atitudini responsabile- față de acțiunile personale și cele venite din mediul social, specifice fiecărei discipline de studiu.

Obiective de evaluare – tip de obiective care sunt echivalente obiectivelor operaționale. Acestea trebuie să evidențieze elementele operaționalizării, mai precis: comportamentul respectiv, precum și nivelul de performanță sau criteriul de reușită . Prin intermediul lor, rezultatele învățării sunt exprimate în termeni direct măsurabili.

Obiective de referință – precizează rezultatele așteptate ale învățării. Ele urmăresc progresul în achiziția de cunoștințe, competențe și capacități.

Obiectivitatea – calitate a unui test care se referă la gradul de concordanță între aprecierile facute de către evaluatori independenți în ceea ce privește un răspuns bun pentru fiecare dintre itemii testului.

Portofoliu – instrument de evaluare complex și integrator care include rezultatele relevante obținute prin celelalte metode și tehnici de evaluare (probe orale, scrise, practice, proiect, autoevaluare).

Probă – orice instrument de evaluare proiectat, administrat și corectat de către profesor.

Programă de examen – document care specifică ceea ce trebuie evaluat în situație de examen și cum anume.

Standarde curriculare de performanță – criterii de evaluare a calității procesului de învățare.

Test – probă; material cu sprijinul căruia se aplică proba.

Test criterial – tip de test pentru care aprecierea rezultatelor elevilor se face în raport cu un criteriu / o serie de criterii de performanță stabilit(e) anterior. Acesta exprimă performanța absolută.

Test nominativ – tip de test pentru care rezultatele înregistrate sunt evaluate în raport cu cele ale unui grup de referințe, nu un criteriu stabilit anterior. Acesta exprimă performanța relativă.

Test standardizat – tip de test care cuprinde itemi obiectivi și semiobiectivi, care sunt selectați dintr-un număr foarte mare de itemi, grupați în funcție de disciplină, nivel de vârstă, obiective, nivel de dificultate etc. în bănci de itemi. Administrarea testului se realizează în aceleași condiții pentru toți candidații.

Validitate – calitatea unui instrument de evaluare de a măsura exact ceea ce și-a propus să măsoare.